

speling van het lot, een aantal merkwaardige, rare theatergroepen, bijvoorbeeld de twee uit Hauser Orkater ontstane groepen. De Horde en De Mexicaanse Hond, of de Dog-troep, Jozef van den Berg,...

Wij werken daar nu één jaar aan maar zijn nog lang niet waar we wezen moeten. Er moet nog meer informatie over het Nederlandse theater naar het buitenland. Ik denk aan een Engels-, Frans- en Duitstalig informatieblad. Zo creëer je een vraag, ook door met mensen te praten, werk te laten zien. Eens die vraag er is, moet je actief helpen om die produkties naar het buitenland te krijgen.

We hebben geen budget en zijn voor elk project volkomen afhankelijk van het geld dat moet komen van het ministerie van WVC (Welvaartzorg, Volksgezondheid en Cultuur, vroeger CRM) waarmee we gelukkig een goede relatie hebben

“...je moet geen water naar zee dragen. Het gaat erom het buitenland te confronteren met dingen die ze daar niet hebben.”

en waar men bereid is het beetje geld dat overblijft in dit soort werk te stoppen. Wij zijn een onafhankelijke stichting maar doordat we volledig gesubsidieerd zijn door de rijksoverheid, plegen we veel overleg met het ministerie. Gezamenlijk komen we tot de conclusie dat het zinvol is presentaties in het buitenland te verrichten, die geen losse flodder zijn, maar passen in een gestructureerd geheel, een gebundelde presentatie van Nederlandse kunst.

Ruud Engländer citeert o.m. een uitwisseling in het raam van het Bicentennial Nederland-Amerika: zo ging o.m. Jozef van den Berg vorige zomer naar de USA. Thans wordt een festival voorbereid in Berlijn, na de manifestaties Amsterdam-Berlijn die in 1982 voor het grootste deel door het NTHI en het Goethe Instituut in Amsterdam waren opgezet: in mei-juni a.s. komt er in Berlijn een gebundelde presentatie van Nederlandse beeldende kunst, architectuur, podiumkunsten. Iets dergelijks staat in de herfst van dit jaar in Athene te gebeuren. Er zijn ook plannen om

de uitwisseling met Canada wat meer vorm te geven.

Het voordeel van dat soort manifestaties, zo voegt Ruud Engländer eraan toe, is dat ze als ze er eenmaal zijn, vanzelf groeien, omdat mensen die er lucht van krijgen, er ook wat willen mee te maken hebben. En dat zijn vaak mensen die daartoe geen eigen middelen hebben.

Log ITI

Dergelijke manifestaties worden voor zover mogelijk in het raam van internationale culturele akkoorden tot stand gebracht. De centra van het ITI in het buitenland worden er eventueel over ingelicht, maar voor de organisatie ervan kunnen zij niet zoveel doen.

De meeste ITI-centra beperken zich ertoe, zegt Engländer, iemand wegwijs te maken. Dat is een zinvolle activiteit. Het ITI is echter maar één informatiebron. In de praktijk zijn er tal van andere die voor dit werk veel belangrijker zijn. Om een voorbeeld te noemen: er is sinds kort een informele overlegclub van theater- en festivalorganisatoren uit Europa, die tweemaal in het jaar een weekend bijeenkomen om gezamenlijk plannen te maken en te horen hoe het daar en daar gaat. Mensen uit Avignon, Londen, Berlijn, het Holland Festival, het Kaaitheater enz. zitten daar in, en die contacten zijn voor ons belangrijker dan het ITI.

Iedere internationale organisatie die zowel het oosten als het westen, het noorden als het zuiden omspant, beweegt zich heel log. Ik volg het ITI nu toch al een twaalf jaar, o.a. als lid van de Nederlandse delegatie. Je ziet hoe moeizaam dat beweegt, omdat iedereen iedereen te vriend moet houden, anders klappt de boel uit elkaar. Dat betekent dat je er weinig anders kunt mee doen dan adressen verstrekken, colloquium zus of conferentie zo opzetten. Dat is niet onnuttig, maar als je besloten hebt om het te hebben over het levende theater... Ik ken geen centrum dat actief importeert en exporteert zoals het Nederlandse. Daarom zijn wij ook de uitzondering.

Jef De Roeck

“Ik ken geen centrum dat actief importeert en exporteert zoals het Nederlandse. Daarom zijn wij ook de uitzondering.”